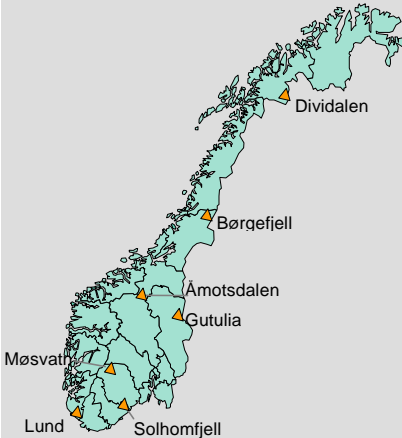

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Børgefjell – resultater 2010

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

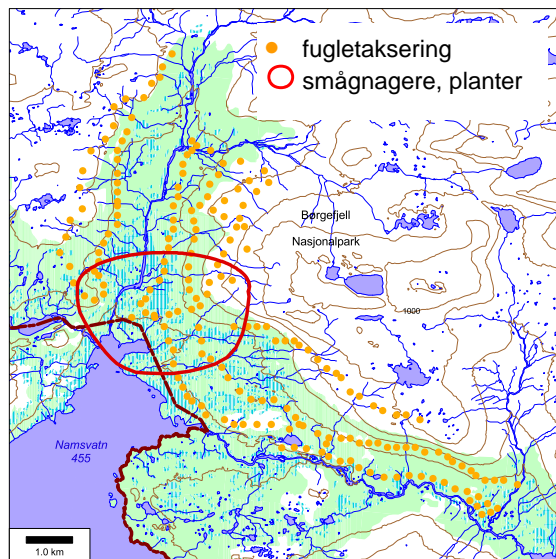
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapte endringer fra naturlige variasjoner

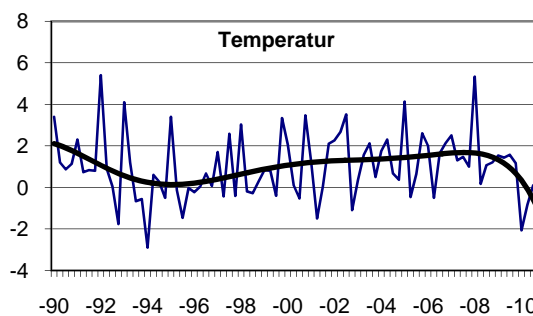
Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

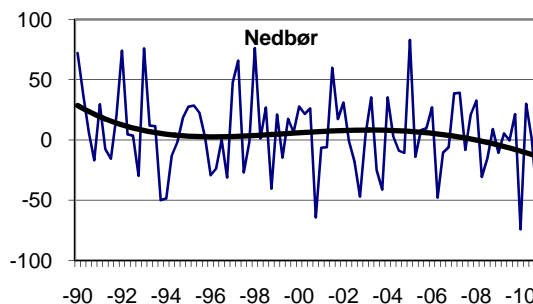
Tilbakegang for flere plantearter, men god tilstand for lav på bjørkestammer; fremdeles lav produksjon for ryper, men oppgang for smågnagere og rovfugl

- Flere plantearter har gått tilbake i siste 5-årsperiode
- Tilstanden for lav på bjørkestammer er meget god
- Litt økt ungeproduksjon for kongeørn og jaktfalk i 2010
- Liryper hadde fortsatt dårlig produksjon og lav bestand
- Antall observerte spurvefugl fortsatt noe lavere de siste årene enn tidligere
- Smågnagere viste oppgang til liten bestandstopp i 2010

Mildere klima enn normalt siden midten av 1990-tallet, men kaldere igjen i 2010

Gjennomsnittlig avvik i måneds-middeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2010. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

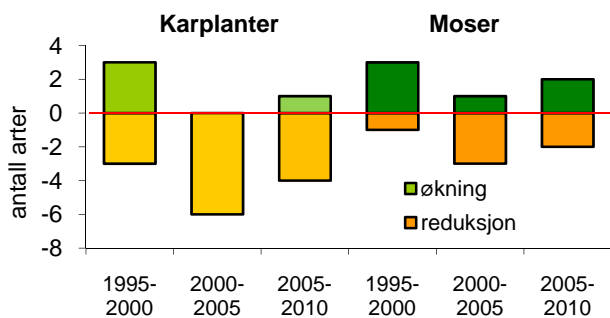

Gjennomsnittlig avvik i måneds-nedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2010. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Børgefjell i 2010

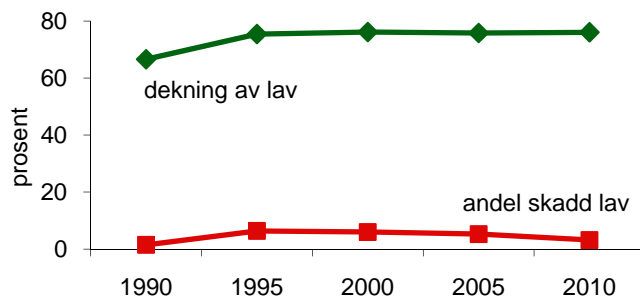
Tilbakegang for flere plantearter i siste 5-årsperiode

- antall registrerte plantearter litt redusert i siste periode, fra 80-82 i 1995-2005, til 76 i 2010

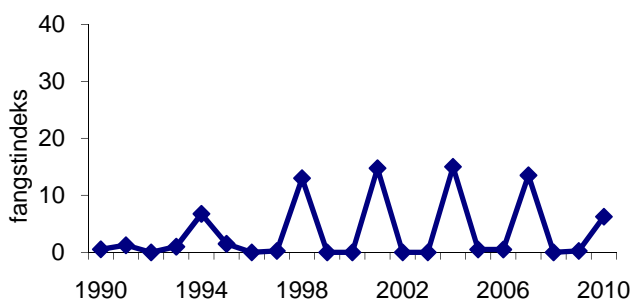
Meget god tilstand for lav på trær

- stor dekning av lav på bjørketrær
- meget lavt skadeomfang

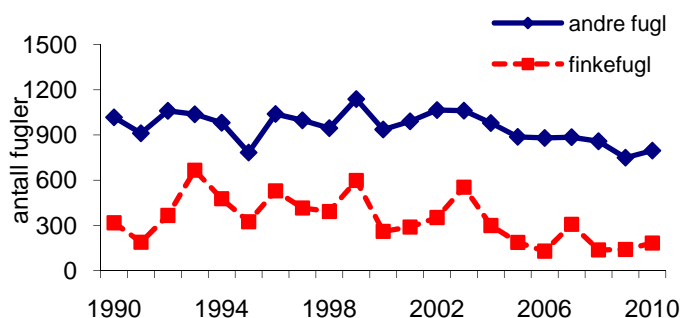
Utpregete og regelmessige toppår for smågnagere

- middels store bestandstopper med 3-4 års mellomrom
- oppgang til en liten topp i 2010

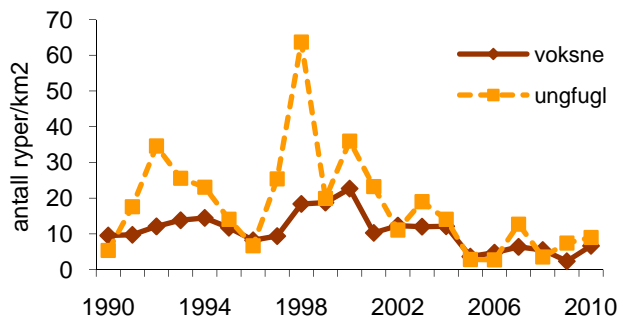
21 arter av spurvefugl observert i 2010

- gradvis nedgang i observert bestand siden 2003

Fortsatt svak produksjon og bestand for ryer i 2010

- men liten oppgang fra 2009

Litt oppgang i ungeproduksjonen for rovfugl i 2010

- sammenfaller med lave rype- og smågnagerbestander

